

Darrera lliçó de Joan Veny (24 de maig de 2002). —L'inexorable pas del temps també ha dut Joan Veny a traspasar la barrera amb la qual l'administració separa, de moment, el ple exercici de l'ensenyament universitari i una activitat docent més restringida. Al·ludeixo a la situació que a casa nostra és designada per un mot enigmàtic, que si etimològicament té un significat festiu i jocós, pràcticament suggereix acabament i melangia. Vull dir, és clar, la «jubilació». Per fortuna, l'administració no pot immiscir-se en l'altre vessant de la seva professió: la recerca, no menys estimada i conreada pel nostre amic. Així, si se li van tancant les portes de la docència, se li eixamplen les del treball personal, del qual tant podem esperar. Un parell de dies abans del que estic recordant en aquesta nota, en una conversa amb qui li parla-

va de l'*Atles Lingüístic del Domini Català* (n'acabava d'aparèixer el primer volum) i a la pregunta sobre la publicació de la resta de l'obra, Joan Veny respongué serenament: «Seran nou volums i cada any en sortirà un». Ho deia amb la simplicitat i amb la confiança de qui se sent lliure de traves de qualsevol mena i només està atent a la feina que li omple la vida. Jo, que probablement vaig ésser qui li donà, fa més de cinquanta anys, la primera lliçó universitària en el camp de la història lingüística, vaig assistir, emocionat, agraït i admirat, a la seva darrera lliçó a la Facultat de Filologia barcelonina. Aquesta fou professada el dia 24 de maig de 2002. Ultra els inscrits al curs de doctorat que així finia, l'acompanyaven nombrosos companys, amics i deixebles que palesaven la consideració professional i la simpatia humana que a la Facultat tothom reconeix a Joan Veny. Tampoc no hi mancaven la muller Estrella ni altres familiars seus, que podrien explicar-nos fins a quin punt la perícia i l'afecte es fonen en el nostre amic. La lliçó versà sobre ictionímia balear i fou el millor exemple que jo podria aduir d'aquest maridatge entre la solvència científica i el doll d'humanitat que traspua Joan Veny. Aquest, especialitzat, temps ha, en el delicat camp de la ictionímia (en el qual han cuidat naufragar il·lustres mestres de la romanística), explicà, de manera ensems erudita i clara, l'intricat teixit on es combinen tota mena de fils: l'obligat fons originari llatí (base de qualsevol llengua romànica), el fons grec (no menys obligat, per la filiació mediterrània dels mots, altrament canalitzats a través del llatí), les aportacions genovesa i occitana, la singular intervenció del lèxic castellà, els dos vessants arcaïtzant i renovador, fins a culminar amb l'expansió dels ictiònims catalans cap a les llengües veïnes. Tots els assistents ens hi sentíem com el peix a l'aigua. Una lliçó inoblidable, que a tots ens fa esperar que, malgrat el títol de la nota, no serà «la darrera». [A. M. B. i M.].